

۲۰۵۵۱۹۹

تعلیم و تربیت در دنیای دیجیتال

چشم اندازهای جهانی در زمینه تکنولوژی و تعلیم و تربیت

نوشته:

نیل سلوین

ترجمه:

دکتر طالب زندی

قریبا انصاری و هم

انتشارات آوای نور

تهران - ۱۳۹۸

سرشناسه	: سلوین، نیل، ۱۹۷۳ - Lwyn, Neil
عنوان و نام پدیدآور	: تعلیم و تربیت در دنیای دیجیتال : چشم‌اندازهای جهانی در زمینه تکنولوژی و تعلیم و تربیت/نوشته نیل سلوین ؛ ترجمه طالب زندگی، فریبا انصاری مقدم
مشخصات نشر	: تهران : آوای نور، ۱۳۹۸
مشخصات ظاهری	: ۲۸۸ص.
شابک	: 978-600-309-515-1
وضعیت فهرست نویسی	: فیا
یادداشت	: عنوان اصلی: Education in a digital world : global perspectives on technology and education.
عنوان دیگر	: چشم‌اندازهای جهانی در زمینه تکنولوژی و تعلیم و تربیت.
موضوع	: تکنولوژی آموزشی -- مطالعات میان‌فرهنگی
موضوع	: Educational technology -- Cross-cultural studies
موضوع	: آموزش و پرورش و جهانی‌شدن -- مطالعات میان‌فرهنگی
موضوع	: Education and globalization -- Cross-cultural studies
موضوع	: آموزش به کمک کامپیوتر -- مطالعات میان‌فرهنگی
موضوع	: Computer-assisted instruction
شناسه افزوده	: زندگی، طالب، ۱۳۴۲ - ، مترجم
شناسه افزوده	: انصاری مقدم، فریبا، ۱۳۴۸-، مترجم
رده بندی کنگره	: LB1028/2
رده بندی دیویی	: 371/22
شماره کتابشناسی ملی	: ۵۸۴۱۷۹۷

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تهران، میدان انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، خیابان شهید وحید، جنب نظر
پلاک ۹۹، طبقه دوم تلفن: ۶ و ۶۶۹۶۷۳۵۵ / دورنگار: ۶۶۲۰۰۸۸۲

تعلیم و تربیت در دنیای دیجیتال

چشم‌اندازهای جهانی در زمینه تکنولوژی و تعلیم و تربیت

نوشته: نیل سلوین

ترجمه: دکتر طالب زندی - فریبا انصاری مقدم

ناشر: انتشارات آوای نور

چاپ: اول ۱۳۹۸

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۰۹-۵۱۵-۱

قیمت ۴۶۰۰۰ تومان

کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است.

فهرست مطالب

۹	پیشگفتار مترجمان
۱۲	پیشگفتار مؤلف
۱۷	فصل اول: تعلیم و تربیت و تکنولوژی: توسعه چشم اندازی جهانی
۱۷	مقدمه
۲۴	اهمیت تعلیم و تربیت، تکنولوژی و تغییرات اجتماعی جهانی
۲۹	تعلیم و تربیت و تکنولوژی: نیاز به چشم‌اندازی جهانی
۳۷	اهمیت تعلیم و تربیت و تکنولوژی در دنیای جهانی‌شده
۴۰	به سوی درکی انتقادی از تعلیم و تربیت، تکنولوژی و جهانی‌شدن
۴۶	مسئله‌ای سازی تعلیم و تربیت، تکنولوژی و جهانی‌شدن
۵۱	نتیجه‌گیری
۵۳	فصل دوم: تعلیم و تربیت و تکنولوژی: نیاز به رویکردی نظری آگاهی‌دهنده
۵۳	مقدمه
۵۷	تفکر در مورد تعلیم و تربیت و تکنولوژی: مزایای رویکرد تعلیم و تربیت تطبیقی
۶۴	مزایای رویکرد اقتصاد سیاسی
۶۸	مزایای رویکرد پسا استعماری
۷۲	تفکر پیرامون تکنولوژی و تعلیم و تربیت
۷۹	نتیجه‌گیری
۸۳	فصل سوم: نقش تکنولوژی در فعالیت‌های سازمان‌های بین دولتی و فراملی
۸۳	مقدمه
	برنامه‌ریزی برای مشارکت فراملی در کاربرد تکنولوژی در تعلیم و تربیت: مورد سازمان ملل متحد
۸۹	

برنامه‌های سایر سازمان‌های بین‌المللی و بین‌دولتی در زمینه کاربرد تکنولوژی در تعلیم و تربیت	۹۲
درک اهمیت سازمان‌های بین‌المللی و غیر دولتی در کاربرد تکنولوژی در تعلیم و تربیت	۹۴
نقش کاربرد تکنولوژی در تعلیم و تربیت در فعالیتهای شرکت‌های فراملی و چندملیتی	۹۶
برنامه‌ریزی برای مشارکت تجاری در کاربرد تکنولوژی در تعلیم و تربیت: نمونه موردی مایکروسافت	۹۸
فعالیت‌های سایر شرکت‌ها در زمینه تکنولوژی‌های مورد استفاده در تعلیم و تربیت	۱۰۱
درک عمیق‌تر بخش خصوصی در کاربرد تکنولوژی در تعلیم و تربیت	۱۰۳
معناسازی مشارکت سازمان‌های بین‌المللی در کاربرد تکنولوژی در تعلیم و تربیت	۱۰۷
نتیجه‌گیری	۱۱۲

فصل چهارم: سیاست‌گذاری در کاربرد تکنولوژی در تعلیم و تربیت به عنوان یک روند

جهانی	۱۱۵
مقدمه	۱۱۵
تاریخچه سیاست‌گذاری ملی در زمینه کاربرد تکنولوژی در تعلیم و تربیت	۱۱۹
سیاست‌گذاری کاربرد تکنولوژی در تعلیم و تربیت در انگلستان	۱۲۰
سیاست‌گذاری کاربرد تکنولوژی در تعلیم و تربیت در آمریکا	۱۲۱
سیاست‌گذاری کاربرد تکنولوژی در تعلیم و تربیت در ژاپن	۱۲۴
سیاست‌گذاری کاربرد تکنولوژی در تعلیم و تربیت در شیلی	۱۲۵
سیاست‌گذاری کاربرد تکنولوژی در تعلیم و تربیت در سنگاپور	۱۲۷
واکاوی انگیزه‌های پنهان سیاست‌گذاری ملی در کاربرد تکنولوژی در تعلیم و تربیت	۱۲۹
کاربرد تکنولوژی در تعلیم و تربیت و مسائل اقتصادی کشورها	۱۳۲
کاربرد تکنولوژی در تعلیم و تربیت و نگرانیهای اجتماعی حاکمیت‌های ملی	۱۳۸
ماهیت همگرایی و واگرایی سیاست‌گذاری کاربرد تکنولوژی در تعلیم و تربیت	۱۴۲
نتیجه‌گیری	۱۴۷

فصل پنجم: متغیرهای بومی در کاربرد تکنولوژی در تعلیم و تربیت..... ۱۵۱

مقدمه ۱۵۱

شواهد و شاخص‌های تفاوت در کاربرد تکنولوژی در تعلیم و تربیت در کشورهای مختلف..... ۱۵۴

تبیین تفاوت‌های کاربرد تکنولوژی در تعلیم و تربیت: مسائل انتخاب و زمینه ۱۵۹

نقش مسائل فرهنگی در کاربرد متفاوت تکنولوژی در تعلیم و تربیت..... ۱۶۴

معناسازی از بومی‌سازی تعلیم و تربیت و تکنولوژی..... ۱۷۰

واقعیت‌های کاربرد تکنولوژی دیجیتال در مدارس سنگاپور..... ۱۷۱

چرا روبات؟ روبات‌های امریکایی در ژاپن..... ۱۷۵

نتیجه‌گیری ۱۷۹

فصل ششم: کاربرد تکنولوژی در تعلیم و تربیت و نقش آن در توسعه بین‌المللی..... ۱۸۳

مقدمه ۱۸۳

نقش تکنولوژی در توسعه بین‌المللی..... ۱۸۵

پیشرفت تعلیم و تربیت و تکنولوژی دیجیتال و سایر آن در توسعه بین‌المللی..... ۱۹۱

تکنولوژی‌های مورد استفاده در تعلیم و تربیت به عنوان بخشی از کمک‌های دولتی..... ۱۹۴

تکنولوژی‌های مورد استفاده در تعلیم و تربیت به عنوان بخشی از شرکت‌های بشردوستانه..... ۱۹۷

تکنولوژی‌های مورد استفاده در تعلیم و تربیت به عنوان بخشی از پروژه‌های غیردولتی..... ۲۰۰

ارزیابی اثربخشی آموزشی مداخلات تکنولوژی اطلاعات و ارتباطات برای ICT4L..... ۲۰۳

محاسبه شکست نسبی تکنولوژی دیجیتال و توسعه آموزشی..... ۲۰۸

نتیجه‌گیری ۲۱۵

فصل هفتم: یک نوت‌بوک برای هر کودک؛ تحلیلی انتقادی..... ۲۱۹

مقدمه ۲۱۹

جذابیت تکنولوژیکی ابتکار یک نوت‌بوک برای هر کودک..... ۲۲۱

واکاوی زمینه اجتماعی-فنی ابتکار یک نوت‌بوک برای هر کودک..... ۲۲۵

خاستگاه‌های ابتکار یک نوت‌بوک برای هر کودک..... ۲۲۶

۲۲۹	پیشرفت‌ها و تغییرات اولیه
۲۳۱	پیشرفتهای اخیر
۲۳۳	واکاوی ارزش‌های ابتکارهای یک نوت‌بوک برای هر کودک
۲۳۸	یک نوت‌بوک برای هر کودک؛ به سوی دیدگاهی انتقادی
۲۴۶	نتیجه‌گیری
۲۴۹	فصل هشتم: تعلیم و تربیت در دنیای دیجیتال؛ هم اکنون کجا هستیم؟
۲۴۹	مقدمه
۲۵۱	معناسازی بهتر از تعلیم و تربیت، تکنولوژی و جهانی شدن
۲۵۷	حرکت ورای نرابری‌های آموزشی، تکنولوژی و جهانی شدن
۲۶۱	تعلیم و تربیت و تکنولوژی: دید جستجوی راه‌حل‌های بومی
۲۶۵	سیاسی‌سازی تعلیم و تربیت و تکنولوژی در سراسر جهان
۲۶۶	جهت‌گیری مجدد مشارکت دولت‌ها، زمینه کاربرد تکنولوژی در تعلیم و تربیت
۲۶۸	چالش مشارکت در کاربرد تکنولوژی در تعلیم و تربیت
۲۷۱	گسترش عمومی کاربرد تکنولوژی در تعلیم و تربیت
۲۷۳	تغییر ماهیت مشارکت علمی در کاربرد تکنولوژی در تعلیم و تربیت
۲۷۴	نتیجه‌گیری
۲۷۷	منابع

پیشگفتار ترجمان

در دهه های اخیر و به ویژه با آغاز قرن بیست و یکم میلادی شاهد رسوخ و گسترش تکنولوژی های دیجیتال بوده ایم. در عرصه ها و ابعاد مختلف زندگی افراد در جوامع مختلف هستیم. امروزه تکنولوژی دیجیتال به ناماء بسیاری از تغییرات اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی به شمار می رود. در این راستا یکی از محور های مهمی که ارتباط تنگاتنگی با تکنولوژی دیجیتال دارد و موضوع کتاب حاضر نیز می باشد، تعلیم و تربیت است. در حقیقت، تکنولوژی دیجیتال یک عامل حیاتی در نظام های آموزشی کنونی بوده و بخش مهم و جدایی ناپذیر تعلیم و تربیت محسوب می شود.

در این زمینه این پرسش ها مطرح می شود که ارتباط بین تکنولوژی دیجیتال و تعلیم و تربیت چگونه است؟ آیا استفاده از تکنولوژی دیجیتال در نظام های آموزشی و تعلیم و تربیت کشورهای مختلف یکسان است؟ آیا ورود تکنولوژی های دیجیتال از کشورهای توسعه یافته به کشورهای کمتر توسعه یافته و کم برخوردار و کاربرد آنها در نظام تعلیم و تربیت این کشورها همان نتایج و پیامدهایی را به دنبال دارد که در کشورهای مبداء داشته است؟ الزامات و شرایط تأثیر گذار در کاربرد مناسب این تکنولوژی ها در نظام تعلیم و تربیت هر کشور چیست؟ کنشگران و عوامل مداخله گر در حوزه کاربرد تکنولوژی های دیجیتال در نظام های تعلیم و تربیت کدامند و نقش آنها چگونه است؟ و مهمتر از همه اینکه آیا هدف همه سیاست های مرتبط با کاربرد این تکنولوژی ها در تعلیم و تربیت، بهبود و ارتقای فرایند آموزش - یادگیری و به طور کلی فرایند تعلیم و تربیت است یا سیاست ها و اهداف پنهان دیگری نیز در اینجا دخیل هستند؟

کتاب حاضر با عنوان «تعلیم و تربیت در دنیای دیجیتال» در تلاش است با اتخاذ دیدگاهی انتقادی و در هشت فصل به پاسخگویی و تحلیل پرسش‌هایی از قبیل پرسش‌های بالا و واکاوی مسائل مختلف مرتبط با کاربرد تکنولوژی دیجیتال در تعلیم و تربیت بپردازد. در این راستا، به نقش تکنولوژی دیجیتال در جهانی شدن روزافزون تعلیم و تربیت و توسعه رویکردهای مفهومی و نظری برای تحلیل انتقادی رابطه تعلیم و تربیت، تکنولوژی و جهانی شدن و به ویژه جنبه‌های سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کاربرد تکنولوژی در تعلیم و تربیت پرداخته شده است. همچنین، در این کتاب از یک طرف نقش سازمان‌های سیاسی و فنی، شرکت‌های چندملیتی و شرکت‌های تجاری در این زمینه و انگیزه‌ها و مقاصد آنها در شرکت در کاربرد تکنولوژی در تعلیم و تربیت، و از طرف دیگر سیاستگذاری‌های ملی مرتبط با این تکنولوژی‌ها و دستاوردهای اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی ملل مختلف و در صیقل چگونگی استفاده از تکنولوژی در نظام‌های آموزشی کشورهای مختلف مورد تحلیل قرار گرفته است.

از دیگر مباحث مطرح شده در این کتاب که نویسنده به آن پرداخته است، نقش متغیرهای زمینه‌ای، فرهنگی، بومی، ملی و منطقه‌ای و ماهیت متفاوت استفاده آموزشی از تکنولوژی دیجیتال بر حسب این متغیرها و همچنین تشکیک در ماهیت جهانی کاربرد تکنولوژی در تعلیم و تربیت است. در بخش‌های دیگر این کتاب، ارتباط بین کاربرد تکنولوژی در تعلیم و تربیت و توسعه بین‌المللی، و همچنین نتایج مختلفی که در مناطق مختلف از کشورهای پیشرفته اروپا، آمریکای شمالی و شرق آسیا گرفته تا مناطقی در آمریکای جنوبی، خاورمیانه و مناطق فقیرنشین در صحرای آفریقا صورت گرفته، مورد بحث و بررسی قرار گرفته است.

در فصل ماقبل آخر کتاب، دیدگاه انتقادی نویسنده از کاربرد تکنولوژی در تعلیم و تربیت، بر مبنای یکی از پرطرفدارترین و مشهورترین برنامه‌های ابتکاری مرتبط با کاربرد تکنولوژی در تعلیم و تربیت در سال‌های اخیر یعنی ابتکار «یک نوبت بوک برای هر کودک» مورد تحلیل و بررسی قرار گرفته است که در آن به جذابیت فنی، واکاوی زمینه اجتماعی - فنی، خاستگاه‌ها و واکاوی ارزش‌های این ابتکار و نقد آن پرداخته شده است. در فصل

پایانی کتاب نویسنده با نقد دوباره‌ای بر دیدگاه‌ها، رویکردها و نقش کنشگران مختلفی که در سراسر کتاب مورد تحلیل قرار گرفت، به ضرورت معناسازی بهتری از کاربرد تکنولوژی در تعلیم و تربیت و ارائه راهکارها و پیشنهادهایی از قبیل حرکت ورای نابرابری‌های آموزشی، تکنولوژی و جهانی‌سازی، جستجوی راه‌حل‌های بومی و ... می‌پردازد. در نهایت نویسنده ضمن تأکید بر تغییر ماهیت مشارکت علمی در کاربرد تکنولوژی در تعلیم و تربیت، به موقعیت خنجرگی و بی‌طرفانه تکنولوژیست‌های آموزشی برای نقد موشکافانه مسائل مرتبط با کاربرد کنواژزی در تعلیم تربیت اشاره می‌کند که این موقعیت باعث قرار گرفتن علم تکنولوژی آموزشی در کنار حوزه‌های گسترده‌تر علوم اجتماعی می‌شود که به ضرورت و امکانپذیری حرکت از تسخیر به درگیر شدن و از نظریه به عمل می‌انجامد.

در پایان لازم می‌دانم از زحمات مدیریت و کارکنان انتشارات آوای نور برای چاپ این اثر تشکر کنیم. امید است کتاب حاضر بتواند منبعی اثربخش برای دانشگاهیان و پژوهشگران و همچنین راهگشا و راهنمایی برای سیاست‌گذاران و دست‌اندرکاران حوزه کاربرد تکنولوژی در تعلیم و تربیت باشد.

دکتر طالب زندی

تربیت‌پژوهی و تالیفات

۱۳۹۸ - مرداد